

TSPAKB 14. Olağanüstü Genel Kurul Toplantısı **(10 Aralık 2013, İstanbul)**

Attila Köksal, CFA
Başkan, Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşları Birliği

Genel Kurulumuzun Değerli Üyeleri,
Sevgili Meslektaşlarım,
Değerli Konuklar,

Birliğimizin 14. Olağanüstü Genel Kurul toplantısına hoş geldiniz.

Görev süremizi kapsayan geçtiğimiz iki sene Türk Sermaye Piyasası'nın geleceğinin şekillenmesi açısından çok önemli adımların atıldığı bir dönem oldu.

Hükümetimizin İstanbul Finans Merkezi vizyonu çerçevesinde Sayın Ali Babacan'ın öncülüğünde Türkiye sermaye piyasasının gelişmesine yönelik başlattığı reformlar ile önce Sermaye Piyasası Kanunu'nun yenilenmesi, İstanbul Menkul Kıymetler Borsası'nın yeniden yapılanarak Borsa İstanbul adlı tüm borsaları içinde bulunduran bir holding şirketi yapısına bürünmesi, bireysel emeklilik sistemine getirilen teşvikler ve kurumsal yatırımcı tabanını geliştirmek konusunda atılan adımlar piyasamızın geleceği açısından hepimize büyük umut vermektedir.

Diğer yandan, Sermaye Piyasası Kurulu'nun sektörümüzü geleceğe hazırlamak yönünde kurguladığı aracılık faaliyetleri yapısı bazı şirketlerimiz için önemli fırsatları beraberinde getirirken, diğerleri (özellikle küçük ölçekli aracı kurumlar) açısından kısa vadede önemli tehditler, ancak uzun vadede yine önemli fırsatlar içermektedir.

TSPAKB Yönetim Kurulu olarak bu zorlu dönemde sermaye piyasamızın gelişmesi yönünde çaba sarfetmeye gayret gösterdik. Rahatlıkla söyleyebilirim ki, tüm yönetim kurulu üyesi arkadaşlarım bu dönemde aldıkları her kararda, sadece kendi şirketlerinin değil, tüm sektörün çıkarlarını düşünerek değerlendirmelerde bulunmuşlardır. Bazı konularda, örneğin Borsa İstanbul'dan pay alımı konusunda, yeterince başarılı olamadığımızın farkındayız. Ancak, bunlar tamamen kontrolümüz dışında faktörlerden kaynaklanmıştır.

Bu gönüllü görevde elimizden gelen çabayı sarfettiğimizi düşünüyor ve bizlere vermiş olduğunuz bu görevle ilgili sizlerden hatalarımızı başışlamanızı rica ediyoruz.

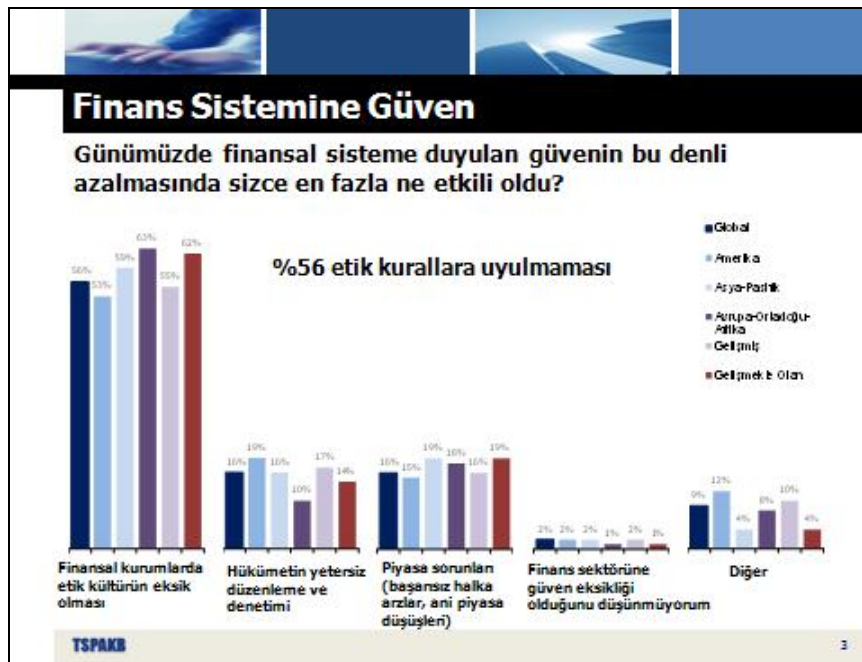
Ben bugünkü konuşmamda sizlere son yıllarda finans sektöründeki global bazı gelişmelerden bahsetmek ve bu gelişmelerden bize has çıkarımlarda bulunmak istiyorum.

Öncelikle, CFA Institute olarak her yıl Edelman şirketi ile birlikte yaptığımız "Güven Barometresi" araştırmasının sonuçlarına bakalım.

Varlık yönetimi sektörüne güveni ölçmek amacıyla yapılan bu çalışma için Temmuz 2013'te ABD, Avustralya, Hong Kong, İngiltere ve Kanada'da toplam 1.604 bireysel, 500 kurumsal yatırımcıyla anket yapılmıştır.

Finans sektörü 2013 yılında da geçtiğimiz üç yıl içinde olduğu gibi sonuncu oldu. Onun hemen bir üstünde, sondan birinci sırada Bankacılık sektörü var. En üst sıralarda Teknoloji ve Tüketici Elektronik sektörleri yer alıyor. Tüketiciler kendilerine sürekli yeni ürün sunarak yaşamlarını geliştiren Apple, Samsung gibi şirketlere %75 oranında güven duyuyorlar.

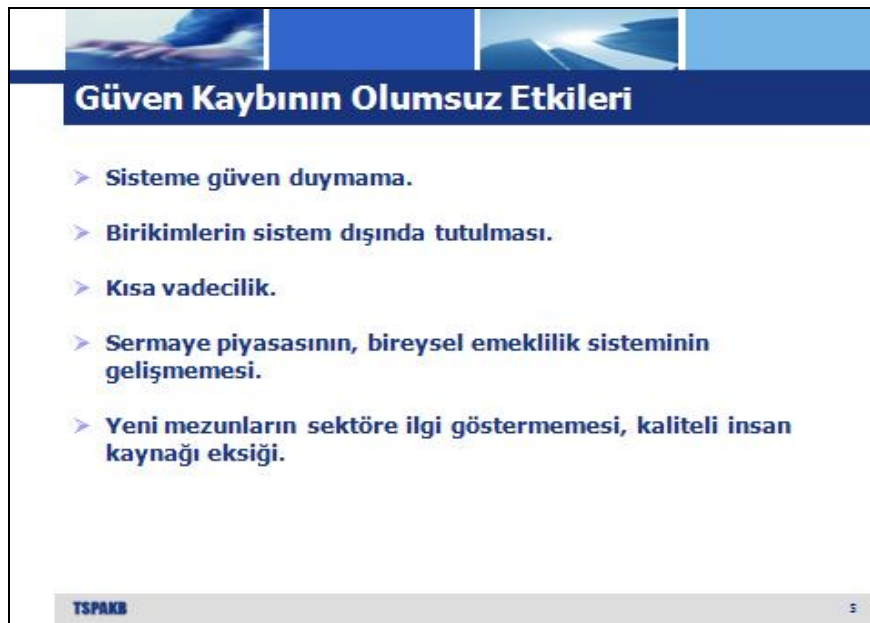
Bu anket Türkiye'de yapılırsa sonuç çok farklı mı olurdu? Bilemiyorum. Kanımca bankacılık sektörü bu kadar alt sıralarda olmazdı, çünkü 2001 krizinden beri bankacılık sektörü kendini oldukça yeniledi ve güçlendi, toplumdaki imajını oldukça geliştirdi.

Ancak aracı kurumlar için aynı şeyi söylememiz mümkün değil.

Maalesef geçmişte yaptığımız hatalar sonucu yatırımcı tabanını erittik. Kimse bu konuda başka suçlu aramasın. Zaman zaman işlem sırası kapanan şirketlerden, kamulaştırılan bankalardan, derinlik bilgilerinin yayınlanmamasından şikayetler geliyor ve bunların yatırımcıları küstürdüğü söyleniyor. Bence bu konular buzdağının tepesidir. Asıl sorun, günlük al-satlara alıstırdığımız yatırımcıların bu tür işlemlerin doğal sonucu olarak sürekli zarar etmiş olmalarıdır.

Bakin dünya genelinde yatırımcılar varlık yöneticisi seçerken hangi kistaslara önem veriyorlarmış. Kanımca aracı kurum seçiminde de tamamen benzer kriterler geçerlidir. Peki, yatırımcının sisteme olan güveninin kaybolması sonuçları nelerdir? Onları da bu slaytta görmek mümkün.

Bunlar hiç de yabancı olmadığımız sonuçlar. Yıllardır sisteme olan güven eksikliği nedeniyle biz aracı kurumlar çok büyük bedeller ödüyoruz ama bu güven eksikliğini gidermek için yeterince çalışmıyoruz. Artık geçmişi tartışmak yerine önümüzdeki dönemde sermaye piyasamızı nasıl geliştireceğimizi iyi analiz etmek durumundayız.

Birlik Başkanı olarak ben sektöre olan güveni yeniden kazanmak yönünde yeterince proaktif olamadığımızı düşünüyorum ve önümüzdeki dönemde iki konuda büyük efor sarfetmemiz gerektiğini düşünüyorum:

1. Sektör çalışanlarının eğitimi;
2. Finansal Okuryazarlık hamlesi ile yatırımcıların eğitimi.

Kanımcı Türkiye sermaye piyasasının gelişmesinin önünde aşılması gereken çok büyük bir engel, sermaye piyasasında faaliyet gösteren kurumlarımızda çalışan, uluslararası düzeyde eğitilmiş, tecrübeli kadroların eksikliğidir. Maalesef, yeterli sayıda eğitilmiş, tecrübeli ve uluslararası standartlarda donanımlı elemanlarımız olduğunu iddia edemeyiz.

Şimdi TSPAKB rakamlarından yola çıkarak aracı kurumlarda çalışan kadroların uzmanlık durumunu inceleyelim. Eylül 2013 itibarı ile aracı kurumlarda yaklaşık 5,500 kişi çalışmaktadır. Aracı kurumlarımızda 2000 yılında 8.350 çalışan varken, aradan 13 yıl geçtikten sonra bugün 5.500 çalışan varsa bu sektörün küçülmekte olduğu ve istihdam üretemediği açıktır.

Sektör elemanlarının çalıştıkları birimlere ve uzmanlık dağılımına baktığımızda görünen tablo, aracı kurumlarda çalışan uzman kadroların ne denli yetersiz olduğunu çok çarpıcı bir şekilde gözler önüne koymaktadır. 70 milyon nüfusa sahip bir ülkede sadece ve sadece 182 kurumsal finansman analistinin bulunması, bölgesel bir borsaya dönüştürmeye çalıştığımız BİST hisseleri ve piyasaları üzerinde analiz yapan araştırma uzmanlarının sayısının borsada işlem gören hisse senedi sayısından az olması ve bu kadroların birçoğunun dünya standartlarının altında eğitim ve tecrübe düzeyinde olmaları yıllardır bizleri endişeye sevk etmektedir.

Portföy yönetimi/yatırım danışmanlığı tarafında da aracı kurum kadroları son derece yetersizdir. Bu alanda SPK, uluslararası ilke ve prensipleri doğrultusunda portföy yönetimi hizmetlerini aracılık faaliyetlerinden ayırma yönünde çok yerinde düzenlemeler yapmıştır.

Bu düzenlemeler doğrultusunda son yıllarda portföy yönetimi şirketlerinde olumlu gelişmeler gözlemeye başlamış olsak da ve genelde, portföy yönetim şirketlerindeki kadroların eğitim/tecrübe düzeyleri aracı kurumlara göre daha yüksek olsa da, yine de dünya standartlarının çok altındadır.

Varlık yönetimi/yatırım danışmanlığı konularında uluslararası bir sertifikasyon veren CFA Institute sınavlarına Türkiye'den yılda sadece 100 kişi girmektedir. Bu sayı Hindistan'da 4.000, Çin'de 8.000 dir. Bu ülkelerin nüfusu bizden çok yüksek olduğu için bu fark doğaldır diye düşünülebilir ancak bu sayı Kore'de 1.500, Rusya'da 500, Birleşik Arap Emirlikleri'nde 400'e yakındır.

Gün boyunca CNBC-e, Bloomberg gibi televizyon kanallarına çıkan "uzman" kadroların yorumları genelde kısa vadeli, hatta günlük piyasa hareketlerine odaklıdır. Hem bu kanalların yöneticileri, hem de yorum yapan uzmanlar bu kanalları seyredenlerin bu bilgilere ihtiyacı olduğunu düşünmektedirler. Artık hepimizin günlük al-sat alışkanlığının yüksek enflasyon dönemine ait bir tutum olduğunu görmemiz ve bu tür işlemler yüzünden yıllardır zarar etmekte olan yatırımcıları orta/uzun vadeli yatırımlar konusunda yönlendirmemizin bilincine varmamız gerekmektedir.

Ayrıca bu uzmanların yaptığı yorumların çoğunda önemli teknik yanlışlar ve bilgi yetersizliği gözlemlenmektedir. Hayatında herhangi bir petrol işlemi yapmamış bir uzman bu konuda rahatça tahminde bulunabilmekte iken, döviz işlemi yapmayan bir başkası örneğin USD/Euro paritesi üzerinde kısa ve orta vadeli seviye tahmini yapabilmektedir. Maalesef bazı meslektaşlarımızın hem kendi kurumlarını hem de iyi sektörümüzü temsil etmedikleri kanaatindeyim. Bu konuda aracı kurumları daha hassas olmaya davet ediyorum.

Sürekli üzerinde konuştuğumuz "Finansal Okuryazarlık Seferberliği" ve yerli kurumsal yatırımcı tabanının geliştirilmesi projelerini eldeki kadrolarla uygulamamız maalesef mümkün değildir.

2010-2012 yıllarındaki "Halka Arz Seferberliği" furyasında yaşanan sıkıntıların önemli nedenlerinden biri, bu halka arzlara aracılık eden bazı aracı kurum elemanlarının / yöneticilerinin mesleki prensiplerden ödün vermeleri ve özellikle şirket değerlemesi ve halka arz yöntemi konularında önemli yanlışlar yapmaları olmuştur. Bazı kurumlarımız bu hatalardan dersler almış ve bu tür faaliyetlerden çekilmiş, ancak onların yerini başka aracı kurumlar doldurmuştur.

2011 yılı içinde kurulmuş olan Sermaye Piyasası Eğitim ve Lisanslama A.Ş. (SPL) sektör elemanlarını eğitmek ve sektörde çalışabilmeleri için gerekli olan lisansları alabilmeleri için sınavlar düzenlemek amacıyla kurulmuştur. Henüz SPL'nin sektörün ihtiyacını karşılamaya yeterli olduğunu söylememiz mümkün değildir. Ancak SPL geçtiğimiz ay içinde bir yeniden yapılanma hamlesi içine girmiştir. Birlik olarak SPL'nin uluslararası standartlarda bir lisanslama ve eğitim şirketi olması yönündeki çalışmalara her türlü desteği vermeye devam edeceğiz.

2012-2013 KARŞILAŞTIRMALI TABLO

Eğitimler	Lisans Yenileme	Vadeli İşlemler	Lisanslama Sınavına Hazırlık	Mesleki Gelişim	Toplam Eğitim Sayısı	Katılımcı Sayısı
2012	173	15	42	62	292	8.208
2013 Mevcut	0	0	147	68	215	5.192
2013 Tahmini	0	0	180	70	250	5.892

TSPAKB

7

Önümüzdeki dönemde Birlik, sektör çalışanlarının genel ihtiyaçlar doğrultusunda eğitilmesi konusunda liderlik rolünü üstlenecek, önemli miktarda bütçe ayırarak bugüne dek ihmal edilmiş bu alana yatırım yapacaktır.

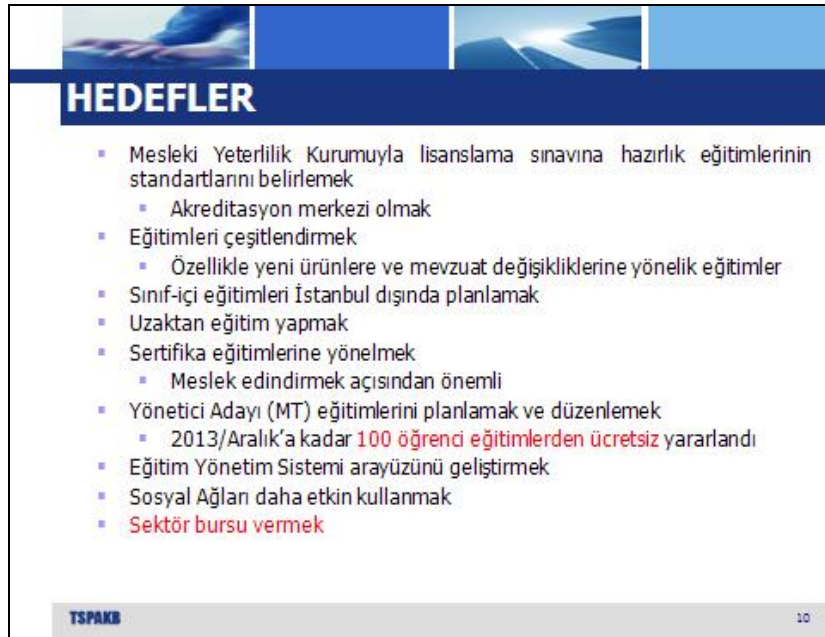
BAZI EĞİTİM BAŞLIKLARIMIZ

- **Mevzuat eğitimleri**
 - Sermaye Piyasası Mevzuatı Eğitimleri
 - Bankacılık Kanunu ve Önemli Alt Düzenlemeleri
 - Sigortacılık Eğitimi
- **Mesleki Gelişim Eğitimleri**
 - Şirket Satın Alma, Birleşme
 - Kira Sertifikaları (Sukuk)
 - Makyajlanmış Bilançoların Tespiti
 - Davranışsal Finans
 - Tahvil/Pay Fiyatlaması
 - Uluslararası Denetim Standartları
 - Foreks Piyasasına Giriş
 - Bilgisayar Simülasyonlu Teknik Analiz
 - Stratejik Pazarlama
- **Sınava Hazırlık Eğitimleri**
 - SPK Lisanslama Sınavına Hazırlık
 - CIA Sınavına Hazırlık
- **Kişiyi Özel Eğitimler**
 - Üst düzey yöneticilere yönelik

TSPAKB

8

Burada amaç SPL'nin faaliyetlerini destekleyici bir rol üstlenmektir. Sektör elemanlarının eğitimi, onların uluslararası düzeyde teknik bilgi birikimi sağlamaları ve sektördeki etik kurallara ve mesleki çalışma prensiplerine uyum anlayışlarının uluslararası standartlara yükseltilmesi Birlik'in sorumluluk alanlarının en başında gelmelidir.

HEDEFLER

- Mesleki Yeterlilik Kurumuyla lisanslama sınavına hazırlık eğitimlerinin standartlarını belirlemek
 - Akreditasyon merkezi olmak
- Eğitimleri çeşitlendirmek
 - Özellikle yeni ürünlere ve mevzuat değişikliklerine yönelik eğitimler
- Sınıf-ici eğitimleri İstanbul dışında planlamak
- Uzaktan eğitim yapmak
- Sertifika eğitimlerine yönelmek
 - Meslek edindirmek açısından önemli
- Yönetici Adayı (MT) eğitimlerini planlamak ve düzenlemek
 - 2013/Aralık'a kadar **100 öğrenci eğitimlerden ücretsiz** yararlandı
- Eğitim Yönetim Sistemi arayüzünü geliştirmek
- Sosyal Ağları daha etkin kullanmak
- **Sektör bursu vermek**

TSPAKB 10

Bundan 3 yıl kadar önce Sermaye Piyasası Kurulu'nun başlattığı Yatırımcı Seferberliği hamlesi, yakınlarda çıkacak olan "Finansal Okuryazarlık Stratejisi" planı ile ülke çapında dev bir projeye dönüşecektir. Bu hamle Türkiye sermaye piyasasının önümüzdeki yıllardaki gelişmesine çok büyük bir katkı sağlayacak ve doğru uygulanması durumunda kanımca piyasamıza çağ atlatacaktır. Aracı kurumlarımızın orta vadede içinde bulundukları sıkıntılı ortamdan kurtulmaları ancak ve ancak yerli bireysel ve kurumsal yatırımcı tabanının gelişmesi ile mümkün olacaktır.

Finansal Eğitim: Mevcut Durum

- ❖ SPK öncülüğünde;
 - Yatirimyapiyorum.gov.tr
 - Üniversite ziyaretleri
 - Ev hanımlarıyla toplantılar
 - Basılı materyaller
 - İlköğretim ve Lise Kompozisyon Yarışmaları
- ❖ Borsa İstanbul
 - bilincliyatirimci.org
 - Anadolu Üniversitesi ile ortak eğitim programı
- ❖ T. Kurumsal Yatırımcı Yöneticileri Derneği
 - Fondakimuzik.com
- ❖ Finansal Okuryazarlık ve Erişim Derneği
 - Finansal Okuryazarlık ve Erişim Zirvesi

TSPAKB 11

Sermaye Piyasası Kurulu'nun bu seferberliğin liderliğini yapması, BIST ve diğer sermaye piyasası kuruluşlarının desteklemeleri halkın güvenini arttıracak ve başarıya giden yolu açacaktır.

TSPAKB'nin Yatırımcı Eğitimi Çalışmaları

- ❖ Yayınlarımız
 - "Yatırım Yaparken", "Yatırımcı Hakları", "Yatırımcı Şikayet Mekanizmaları". Toplam 30.000 adet basılı yayın dağıtıldı.
- ❖ TSPAKB internet sitesinde "Yatırımcı Köşesi"
- ❖ Üniversite Programları
 - 3 yılda 75 üniversitede 25.000 öğrenciye eriştik.
 - Her eğitimde 5 üniversite öğrencisine ücretsiz kontenjan.
- ❖ SPK ile birlikte İlköğretim ve Lise Kompozisyon Yarışması
 - Her yıl 5.000 kompozisyon
- ❖ Yurtiçi Konferanslar
- ❖ Yurtdışı Konferanslar
- ❖ "Yatırımcı Eğitimi Platformu" ile kurumlararası bilgi paylaşımı.

TSPAKB 12

TSPAKB yönetimi olarak bizler de Yatırımcı Seferberliği'ni en öncelikli konumuz olarak belirlemiş ve bu konuda yoğun çalışmalara başlamış bulunuyoruz.

Yatırımcı Eğitimi Çalışmalarımız

- ❖ Param ve Ben
 - ParamveBen.org web sitesi
 - ParamveBen.tv web sitesi
 - Facebook
 - Twitter
 - YouTube
 - Eğitim Videoları

TSPAKB 13

Değerli arkadaşlar,

Özetle, güçlü bir sermaye piyasası için şirketlerimizi öncelikle bilgili ve etik değerlere, kurallara uyumlu insan kaynağı ile, ardından teknoloji ve ürün gamı açılarından sürekli güçlendirmeliyiz. Biliyoruz ki, güçlü ve saygın aracı kuruluşlar olmadan güçlü bir sermaye piyasası olması mümkün değildir.

Diğer yandan, yatırımcıların düzenli tasarruf ve doğru yatırım konularında bilinçlendirilmeleri yerli kurumsal yatırımcı tabanımızın oluşmasına ve Sermaye Piyasamızın çok daha sağlıklı gelişmesine neden olacaktır.

Sözlerime son vermeden önce, tüm Birlik personeline ve Birlik faaliyetlerine hiç bir maddi menfaat beklemeden katkıda bulunan yönetim ve denetim kurulu üyesi arkadaşlarıma, aXiyon Takımı üyelerine, yıl boyunca kurmuş olduğumuz komitelerde çalışan meslektaşlarıma geçtiğimiz yıl içinde sektöre yaptıkları katkılar için teşekkürü bir borç biliyorum.

Genel Kurul toplantımızın hayırlı olmasını diliyor ve hepinize saygılar sunuyorum.